

Я.О. Ізмайлов, д-р екон. наук, проф. (ДПУ, Ірпінь)

О.О. Морозюк, здоб. ОС PhD (ДПУ, Ірпінь)

Р.О. Барицький, здоб. ОС PhD (ДПУ, Ірпінь)

ОБЛІК ТА АНАЛІЗ ПОЛІПШЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В УМОВАХ ЗАСТОСУВАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ЯК ПІДґРУНТЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Глобалізаційні процеси, військова нестабільність, боротьба з COVID-19, цифровізація, посилення міжнародної конкуренції висувають перед країнами світу нові проблеми. Декларуючи підтримку принципів концепції сталого розвитку, Україна прагне формувати суспільні та міждержавні відносини на засадах миру, солідарності, партнерства, екологічності, довіри, міжнародної та регіональної безпеки. Електронна комерція як складова цифровізації та глобалізації, зумовлює нові виклики та питання вибору пріоритетів розвитку національних економік. Основними з них є співробітництво в міжнародній та регіональній економічній безпеці та цифровізація суспільних відносин. Адже ці пріоритетні напрямки активно стимулюють розвиток суспільства. Вони сприяють економічному зростанню, безпеці, створенню робочих місць та підвищенню якості життя громадян.

Для здійснення виробничої діяльності будь-яке промислове підприємство має в своєму розпорядженні значну кількість основних засобів, які виступають матеріально-технічною основою процесу виробництва. Саме їх технічний стан та відповідність сучасним технологіям визначає рівень виробничої потужності та управління, а також позначається на обсягах випуску і якісних параметрах продукції підприємства, що, в свою чергу, сприяє конкурентоспроможності товару на національному та світовому ринках.

Своєчасне та якісне поліпшення й ефективне використання основних засобів є необхідною умовою виробничого процесу, забезпечуючи відновлення втрачених через фізичний та моральний знос експлуатаційних характеристик об'єктів основних засобів та високу віддачу від їх функціонування на підприємстві. Тому якісне методичне забезпечення і правильна організація обліку поліпшення та аналізу ефективності використання основних засобів на

підприємствах є досить актуальними, забезпечуючи належне оприбуткування об'єктів виробничого призначення, які поліпшено, та ефективну аналітичну діагностику рівня їх використання, створюючи базу для прийняття обґрунтованих рішень у системі сталого розвитку.

Аналіз законодавчих і нормативних актів України показав, що відносно категорії “основні засоби” немає достатньо чіткого і однозначного тлумачення цього терміну. На підставі аналізу відповідної бухгалтерської категорії в умовах інвестиційно-інноваційного розвитку економіки, під основними засобами пропонується розуміти вартісно виражені активи, що утримуються підприємством з метою використання в господарській діяльності підприємства, очікуваний строк експлуатації яких становить не менше одного року (операційного циклу) [1; 2].

МСБО 16 “Основні засоби” не містить вимоги відносно класифікації основних засобів, але передбачає їх розподіл на класи. Клас основних засобів відповідно до МСБО 16 “Основні засоби” – це група об'єктів, однакових за характером і напрямками використання в діяльності підприємства. Прикладами окремих класів основних засобів відповідно до МСБО є наступні: земля, будинки, машини і устаткування, кораблі, літаки, автотранспорт, меблі і пристосування, офісне устаткування.

Поліпшення, ремонти та оновлення основних засобів забезпечують технічний та технологічний рівень виробництва і комерційної діяльності, що визначає асортиментно-якісні характеристики продукції і послуг суб'єкта господарювання та продуктивність праці його персоналу. У кризових економічних умовах підприємства намагаються раціонально підходити до здійснення та оптимізації інвестиційно-інноваційних витрат в оновлення та модернізацію матеріально-технічного забезпечення та всього процесу виробництва продукції (надання послуг). Через сталий розвиток досягається ефективність господарської діяльності кожної ланки підприємства. Порівняно з придбанням чи створенням нових об'єктів основних засобів, поліпшення та ремонти потребують значно менших витрат коштів та здатні за відносно короткі терміни і порівняно невеликі кошти підвищити продуктивність виробничого устаткування. Ці форми відтворення основних засобів дозволять внести суттєві зміни конструктивного і технологічного характеру до різних груп основних засобів, що сприятливо позначається на обсягах і якості виготовленої продукції (послуг). Тому великого значення набуває для підприємств

отримання своєчасної, вичерпної та достовірної інформації про такі витрати в системі бухгалтерського обліку, яка використовується для потреб аналізу. Підвищення об'єктивності аналітичної інформації можливо досягти за умови формування чіткої і систематизованої методики аналізу поліпшення основних засобів підприємства. Вона може виступати логічним доповненням до методики проведення аналізу динаміки, структури та ефективності використання основних засобів на підприємстві. Залишається актуальним питання оцінювання ефективності витрат на поліпшення діючих основних засобів порівняно з витратами на придбання (створення) нових засобів виробництва, яке потребує створення відповідної методичної бази.

Інформаційні джерела:

1. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку зі змінами і доповненнями. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>
2. Податковий Кодекс України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
3. Измайлов Я.О., Сгорова І.Г., Свірко С.В., Легенчук С.Ф. Облік та оподаткування в умовах інвестиційно-інноваційного розвитку, цифровізації та глобалізації економічних відносин. Монографія. Київ: Вадекс, 2021. 408 с.

УДК 657.6:328.124

К.О. Назарова, д-р екон. наук, проф. (ДТЕУ, Київ)

Т.Ю. Копотієнко, канд. екон. наук, доц. (ДТЕУ, Київ)

Д.В. Заїць, здоб. вищ. осв. (ДТЕУ, Київ)

АНТИКОРУПЦІЙНИЙ АУДИТ: СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ

Для багатьох компаній мінімізація корупційних ризиків займає сьогодні одну з провідних позицій в управлінській стратегії. З кожним роком все більше організацій розробляють додаткові регламенти, впроваджують засоби контролю, спрямовані на запобігання корупції та шахрайству. Одним із найбільш ефективних засобів боротьби з корупцією на сьогодні є антикорупційний аудит, під яким слід розуміти професійну діяльність, спрямовану на перевірку дотримання вимог національного законодавства, нормативно-правових актів та